

Datum: 08.07.2015 13:59

Medij: Tanjug

Link: www.tanjug.rs

Autori: Tanjug

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Izložba o Jermenskoj crkvi u Etnografskom muzeju

2218

BEOGRAD, 8. jula (Tanjug) - Izložba Muzeja grada Novog Sada "Jermenska crkva u Novom Sadu - izbirisana baština" biće otvorena sutra u Etnografskom muzeju u Beogradu.

Nakon premijerne postavke u Novom Sadu, za koju je autorka izložbe Ljiljana Lazić dobila nagradu Muzejskog društva Srbije, šira javnost će ponovo imati priliku da se upozna sa istorijom i sudbinom srušene Crkve Sv. Grgura Prosvetitelja.

Posetiocima će biti prezentovani predmeti koji su se do 1963. godine nalazili u Jermenskoj crkvi, dokumentarna i foto-građa, kao i brojni podaci o istoriji jermenske zajednice u Novom Sadu, njenom poreklu i tradiciji.

Novosadski Jermeni su mala zajednica koja je svoje utočište pronašla u Petrovaradinskom Šancu 1739. godine, a njeni članovi su bili specifični po svom poreklu, tradiciji, verskom opredeljenju i ekonomskoj moći.

U grad su stigli pod zaštitom Vatikana i jermenskog monaškog reda mehitarista. Uz njihovu pomoć i sopstvenim sredstvima, Jermeni su sredinom 18. veka podigli svoju prvu crkvu, upravo u vreme kada je Novi Sad stekao privilegiju slobodnog kraljevskog grada.

U panorami Novog Sada Crkva Sv. Grgura Prosvetitelja se nije isticala veličinom i izgledom, ali je predstavljala jedini jermenski hram na širem geografskom području.

Novosadski Jermeni su prosperirali do polovine 19. veka. Iako je u najboljim vremenima kolonija dostizala tek sto članova, bio je primetan njihov doprinos ekonomskom jačanju grada.

Međutim, u bombardovanju grada 1849. godine, srušena je Jermenska crkva, a broj njenih vernika se drastično smanjio, ali zahvaljujući upornosti jermenskih sveštenika-mehitarista i darežljivosti Marije Trandafil, hram je obnovljen 1872. godine.

Nostalgija i želja za očuvanjem stare arhitekture, međutim, nisu bili dovoljno snažni argumenti koji bi posleratne urbaniste ubedili da sačuvaju objekte u starom jezgru Novog Sada.

Kao žrtva prosecanja Bulevara maršala Tita, Jermenska crkva je srušena u oktobru 1963. godine. Preživio je deo jednog zida, a poslednji kamen temelja je iskopan u devetoj deceniji 20. veka.

Na mestu nekadašnjeg groblja je podignuta neugledna ograda, ispred koje, i danas, stoji nadgrobni spomenik davno nestale i zaboravljene jermenske porodice.